

ספר דף על הדף על מסכת ביצה

פרק ראשון

ועוד י"ל דנפקא מני' לענין הוצאת שבת דשיעורי' בכגורגרת, וקיי"ל דהמוציא אלילים ומשמייהם [השיעור הוא] בכל שהן שכן מוציאים לגונזן, וא"כ ה"נ שיעורי' דחמץ למר אחשבי' תורה בכותבת ולמר בכזית להמוציא בשבת שבתוך [המועד], א"נ לענין בצק שבסדקי עריבה שאם יש כזית במקום אחד חייב לבער, ואי לאו הכי בטל לגבי כלי, ולב"ש בככותבת דוקא, והוא נכון יותר מכל הנ"ל. - א"נ נפקא מני' לקוברו בין רשעים גמורים דעבר אלאו, לב"ש בכותבת ולב"ה בכזית עיי' ש"ס דיבמות ל"ג ע"ב.

והיותר נכון בכל זה, דעת הרמב"ם פ"א מהל' חמץ ומצה הל' ג' דהקונה חמץ בפסח לוקה משום בל יראה, וא"כ אתיא פלוגתייהו כפשוטו לשיעורי', למר לוקה בקונה חמץ ככותבת, ולמר בכזית וע"ש עוד בזה.

★★

ובהג"ה בקובץ כרם שלמה הנ"ל כותבים: אולי יש לתרץ, עפ"י מש"כ בספר צפנת פענח (בהל' מאכלות אסורות פ"ג ה"ו), דהך דינא דחצי שיעור אסור מה"ת, הוא רק בדבר שהי' בו מתחלה שיעור שלם ואח"כ נתמעט, ולא בדבר שלא הי' בו שיעור מעולם, יעוי"ש. וכבר קדמו בחידוש זה בשו"ת

דף ב' ע"א

במשנה: ביצה שנו"דה ביו"ט, ב"ש אומרים תאכל וכו' אומרים לא תאכל וכו'.

הצל"ח והפנ"י בחדושיהם (להלן ז' ע"ב) הקשו דמאי נפק"מ במחלוקת זו, הא קיי"ל חצי שיעור אסור מן התורה, ולדעת כמה פוסקים הוא הדין חצי שיעור דבל יראה, וא"כ איסור יש בכל אופן, ועוד דהא מדרבנן אסור מיהת לכ"ע, ואי ללקות עליו, הא החליטו תוס' בפסחים בכמה דוכתי דאין לוקין על לאו דבל יראה, והוא ממשמעות הש"ס פסחים צ"ה ע"א ע"ש.

וכתב הגאון בעל החתם סופר זצ"ל (בקובץ כרם שלמה שנה ט' קו' ו' ע' יד): ולא ידעתי בזה שום נפקותא, כי אם לענין המוצא חמץ במועד אי שרי לבערו בי"ט או כופה עליו כלי, דבשיעור שלם דמקיים עשה דתשבתו מבערו בי"ט, משא"כ אי ליכא שיעורא אסור לבערו בי"ט, ועיי' היטב במג"א סי' תמ"ו באריכות, אלא דלפ"ז ה"ל ב"ש לחומרא, דאי אין החמץ גדול ככותבת אסור לו לבערו בי"ט, משא"כ לב"ה אפי' בכזית מותר לבערו בי"ט, ויש לדחוק אדרבא הו"ל חומרא לב"ה דחייב לבערו בי"ט, וכל זה דוחק.